

ลักษณะทั่วไปของจังหวัดลำพูน

4.1 สภาพทางภูมิศาสตร์

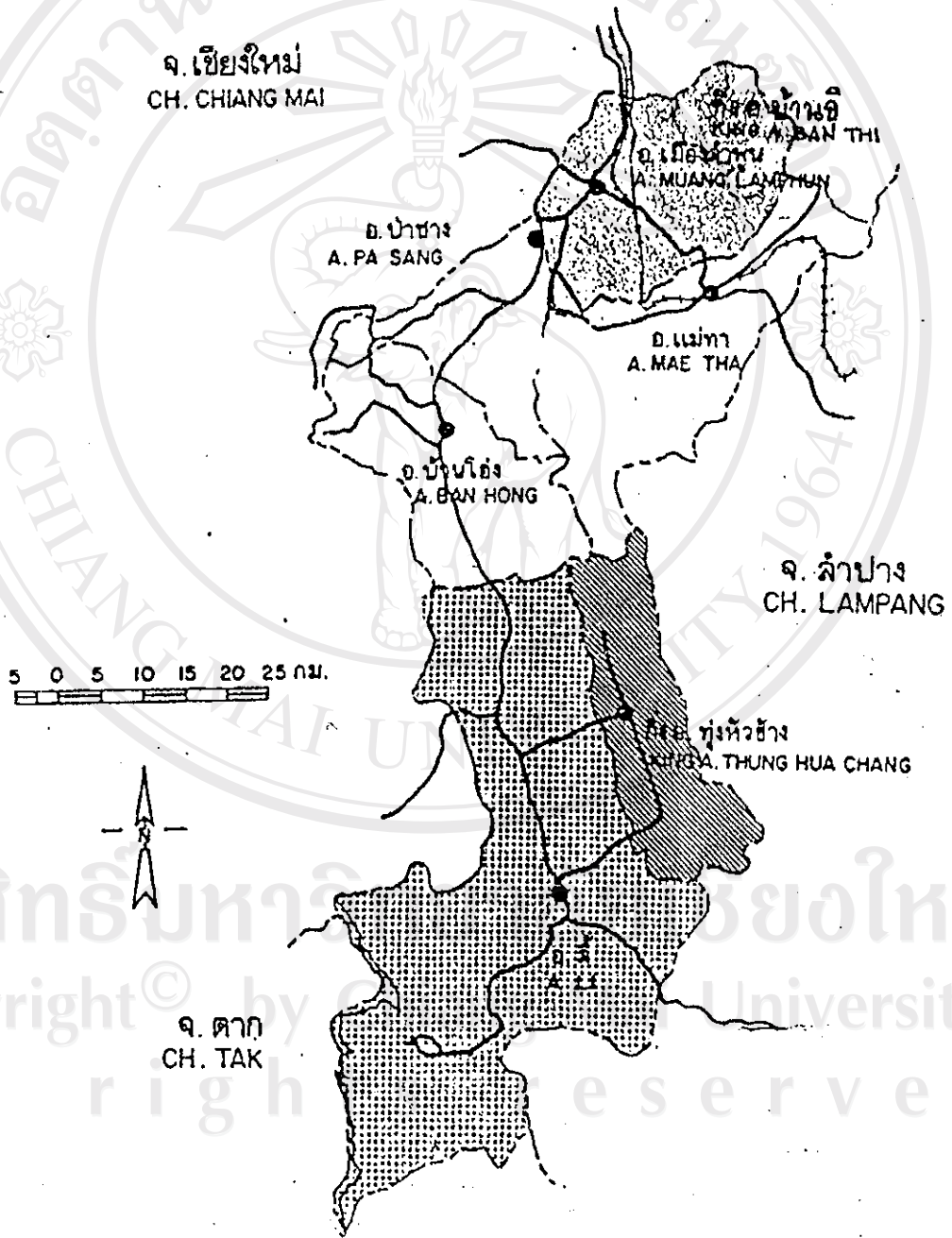
สภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้ง จังหวัดลำพูน ตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนบนอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 18 องศาเหนือและเส้นแวงที่ 99 องศาตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร 689 กิโลเมตร โดยทางรถยนต์ และ 729 กิโลเมตรโดยทางรถไฟมีพื้นที่ทั้งหมด 4,505.9 กิโลเมตร หรือ 2,816,176 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.85 ของเนื้อที่ภาคเหนือตอนบนทั้งหมด มีอาณาเขตติดต่อกับ จังหวัดใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอสารภี อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอเถิน จังหวัดลำปาง อำเภอสามเงา จังหวัดตาก
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอห้างฉัตร อำเภอสบปราบ อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอฮอด อำเภอหางดง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

4.2 สภาพทางเศรษฐกิจ

สภาพทางเศรษฐกิจ รายได้ส่วนใหญ่ของจังหวัด มาจากภาคเกษตร โดยมีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด 506,742 ไร่ (ดูรายละเอียดในตารางที่ 5.1) ซึ่งจากพื้นที่ถือครองทางการเกษตรนั้นจะเป็นที่นามากที่สุด รองลงมา เป็นพื้นที่ไม้ผลและไม้ยืนต้น โดยมีพื้นที่เลี้ยงปศุสัตว์น้อยที่สุด (ดูรายละเอียดในตารางที่ 5.2) ส่วนรายได้นอกภาคการเกษตรที่สำคัญจะมาจากภาคอุตสาหกรรม ซึ่งในภาคอุตสาหกรรมมีโรงงานทั้งหมด 606 โรง ทั้งนี้ไม่นับรวม

จังหวัดลำพูน CHANGWAT LAMPHUN

ลิขสิทธิ์โดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนภาพที่ 1.1 - แผนภาพแสดงตำแหน่งที่ตั้งและอำเภอต่างๆในจังหวัดลำพูน
ที่มา สำนักงานสถิติแห่งชาติ

นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือจังหวัดลำพูน¹⁰ (ดูรายละเอียดในตารางที่ 4.4, 4.5) สำหรับแรงงานส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคเกษตรประมาณ ร้อยละ 80 ของแรงงานทั้งหมดโดยที่แรงงานในภาคเกษตรกรรมมีแนวโน้มลดลง ในขณะที่แรงงานนอกภาคเกษตรมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เพราะมีการขยายอุตสาหกรรมในจังหวัด จึงทำให้แรงงานหลั่งไหลออกจากภาคเกษตรเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมมากขึ้น (ดูรายละเอียดในตารางที่ 4.7) รายละเอียดของภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ในจังหวัดลำพูนพอสรุปได้ดังนี้

อำเภอตอนบนของจังหวัด ประกอบด้วยอำเภอเมือง อำเภอป่าซาง อำเภอแม่ทา และ กิ่งอำเภอบ้านธิ ลักษณะพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบบริเวณเชิงเขาเป็นแหล่งเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจหลายชนิด เช่น ข้าว กระเทียม ไม้ยาสูบ ถั่วเหลือง ลำไย แหล่งเพาะปลูกสำคัญ ได้แก่ อำเภอเมืองและอำเภอป่าซาง ส่วนอำเภอแม่ทาและกิ่งอำเภอบ้านธิ มีที่ราบเพื่อการเพาะปลูกไม่มากนัก ส่วนใหญ่เป็นป่าเขา อยู่ติดกับวนอุทยานขุนตวน ซึ่งเป็นป่าชั้นที่ยังเหลืออยู่ในปัจจุบัน

อำเภอเมือง เป็นที่ตั้งของธุรกิจต่าง ๆ ค่อนข้างมาก เช่น นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือบริษัทส่งออกไม้ยาสูบและโรงงานอบไม้ยาสูบ โรงงานอาหารสัตว์ ส่วนเกษตร

อำเภอป่าซาง ในอดีตเคยเป็นแหล่งหัตถกรรมที่สำคัญของภาคเหนือ เนื่องจากขณะนั้นยังไม่มีทางตัดเส้นทางสายเอเชีย การเดินทางโดยรถยนต์เชื่อมระหว่างจังหวัดลำปาง ลำพูน เชียงใหม่ มีเพียงถนนพหลโยธินเพียงสายเดียว จังหวัดลำปางยังเป็นศูนย์กลางการค้าและการคมนาคม โดยที่การเดินทางจากจังหวัดลำปางไปยังลำพูนและเชียงใหม่ จะต้องใช้เส้นทางจากอำเภอเถิน ผ่านอำเภอป่าซาง ทำให้ อำเภอป่าซางเป็นศูนย์กลางการค้าและการคมนาคมที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งมีผลให้สินค้าเสื้อผ้า และผลิตภัณฑ์พื้นเมืองของอำเภอป่าซางเป็นที่แพร่หลายต่อมา ได้มีการตัดถนนต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะสายเอเชียทำให้ความสำคัญของอำเภอป่าซางลดลง แหล่งสินค้าหัตถกรรมได้เปลี่ยนไปอยู่ที่เชียงใหม่แทน ปัจจุบันอำเภอป่าซางเป็นเพียงแหล่งผลิตสินค้าพื้นเมือง เพื่อส่งไปจำหน่ายที่เชียงใหม่โดยผู้ประกอบการจำนวนมาก ได้

¹⁰ นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน เป็นนิคมอุตสาหกรรมแห่งแรก ที่ตั้งขึ้นในส่วนภูมิภาคตามนโยบายของรัฐที่กระจายแหล่งอุตสาหกรรมออกไปจากส่วนกลางตั้งอยู่บนถนนสายเอเชีย (เชียงใหม่- ลำปาง) กิโลเมตรที่ 69- 70 จากจังหวัดลำปาง ที่ตำบลมะเขือแจ้ และตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ห่างจากตัวจังหวัดลำพูน 9 กิโลเมตร และห่างจากตัวจังหวัดเชียงใหม่ 23 กิโลเมตร เป็นโครงการที่จัดให้อุตสาหกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ 1,760 ไร่

ย้ายไปทำการค้าที่เชียงใหม่ อย่างไรก็ดี ทางด้านการเกษตรอำเภอป่าซางเป็นแหล่งผลิตกระเทียม และลำไยที่สำคัญของจังหวัด

อำเภอแม่ทา ลักษณะพื้นที่โดยทั่วไปเป็นป่าเขา การผลิตพืชผลเกษตร ส่วนใหญ่อยู่บริเวณที่ราบเชิงเขา ซึ่งมีพื้นที่จำนวนน้อยพืชที่ปลูก ได้แก่ ข้าว ลำไย กระเทียม แต่ในช่วง 3-4 ปีที่ผ่านมาหัตถกรรมในครัวเรือนเกี่ยวกับการแกะสลักไม้ ประเภทตุ๊กตาและรูปสัตว์ต่าง ๆ เป็นวัตถุดิบกึ่งสำเร็จรูปส่งให้กับโรงงานที่จังหวัดเชียงใหม่ขยายตัวมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันประสบปัญหาขาดแคลนไม้จำค่า เนื่องจากมีการตัดฟันกันมาก แต่การปลูกทดแทนมีน้อย จึงต้องหาแหล่ง ไม้จากจังหวัดอื่นทดแทนจากจังหวัดลำปาง สุโขทัย กำแพงเพชร เป็นต้น

กิ่งอำเภอบ้านธิ เป็นกิ่งอำเภอที่จัดตั้งขึ้นใหม่ เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2533 โดยรวมพื้นที่บางส่วนจากอำเภอเมืองและอำเภอแม่ทา โดยมีเขตจังหวัดติดต่อกับอำเภอ สันกำแพง และอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง บริเวณที่เป็นแหล่งเศรษฐกิจสำคัญ อยู่ทางซีกตะวันตกของกิ่งอำเภอ เพราะลักษณะเป็นที่ราบเชิงเขา ช่วงที่ภาวะการซื้อขายที่ดินขยายตัวมากเมื่อ 2 ปี ที่ผ่านมา ทำให้ราคาที่ดินบริเวณดังกล่าวสูงขึ้นมาก โดยเฉพาะเขตที่ติดกับนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ การลงทุนขนาดใหญ่ที่น่าสนใจได้แก่ โครงการสนามกอล์ฟเชียงใหม่กอล์ฟแอนด์คันทรีคลับ ซึ่งพื้นที่โครงการครอบคลุมทั้งอำเภอสันกำแพง และกิ่งอำเภอบ้านธิ พื้นที่โครงการรวม 1,000 ไร่ เงินลงทุน 200 ล้านบาท เปิดดำเนินการแล้วเมื่อต้นปี 2534

อำเภอตอนล่างของจังหวัด ประกอบด้วยอำเภอลี้ อำเภอบ้านโฮ่ง และกิ่งอำเภอทุ่งหัวช้าง ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าเขา มีที่ราบเพื่อการเพาะปลูกบริเวณเชิงเขาไม่มากนัก แต่เป็นแหล่งแร่ที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ ลิทไนท์ และฟลูออไรท์ หลังจากที่มีการตัดถนนสายเอเชีย ทำให้การคมนาคมเส้นทางระหว่าง อำเภอเถิน-อำเภอลี้ ลดลงมาก แต่ปัจจุบันทางราชการมีโครงการขยายและปรับปรุงเส้นทางดังกล่าว ให้สามารถเดินทางได้สะดวกมากขึ้น เพื่อเพิ่มเส้นทางการเดินทาง ไปจังหวัดเชียงใหม่มากขึ้น และช่วยระบายการจราจรระหว่างลำปาง - เชียงใหม่ อำเภอบ้านโฮ่ง เป็นแหล่งเพาะปลูกพืชผลเกษตรที่สำคัญ บริเวณตอนล่างของจังหวัด โดยเฉพาะหอมแดง เป็นแหล่งผลิตที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัด ส่วนพืชอื่น ๆ ได้แก่ กระเทียม ถั่วเหลือง และลำไย อำเภอลี้ ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าเขา การผลิตพืชผลเกษตรมีเพียงเล็กน้อย แต่เป็นแหล่งแร่สำคัญของจังหวัด โดยเฉพาะลิทไนท์ ปัจจุบันมีบริษัทเอกชนเข้ามาดำเนินการเกี่ยวกับเหมืองแร่มากขึ้น เช่น บริษัทเหมืองบ้านปู จำกัด บริษัท แพร่ลิทไนท์ จำกัด นอกจากนี้ยังมีเหมืองแร่ฟลูออไรท์ กิ่งอำเภอทุ่งหัวช้าง มีลักษณะเป็นป่าเขาเกือบทั้งหมด ประชากรอาศัยอยู่เบาบาง และเป็นที่อยู่ของชาวเขาหลายเผ่า เช่น เย้า และอีก้อ เป็นอำเภอขนาดเล็ก มีความสำคัญทางเศรษฐกิจน้อย

4.3 การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

การขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดลำพูนมีลักษณะผันผวนขึ้นลงไม่แน่นอน ทั้งนี้เนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมรายจังหวัด ส่วนใหญ่มาจากการผลิตในภาคเกษตรกรรม ดังนั้นอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ จึงแปรผันตามราคาผลิตภัณฑ์สินค้าในภาคเกษตรกรรม โดยมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในช่วงปี 2525-2532 เฉลี่ยร้อยละ 4.62 ต่อปี การผลิตในภาคเกษตรกรรมซึ่งเป็นภาคเศรษฐกิจสำคัญของจังหวัดมี แนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2.17 ต่อปี ในช่วง 2525-2532 สำหรับการผลิตนอกภาคเกษตร สาขาอุตสาหกรรมมีบทบาทเพิ่มมากขึ้น โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 13.70 ในช่วงระยะเวลาเดียวกัน (ดูรายละเอียดในตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบร้อยละการเปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์มวลรวมรายจังหวัดสำหรับภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรม ของจังหวัดลำพูน ปี 2525-2532 (ณ. ราคาคงที่ปี 2515)

ปี	เกษตรกรรม (agriculture)	อุตสาหกรรม (manufacturing)	ผลิตภัณฑ์รวมจังหวัด (Gross Provincial Product)
2525	2.34	(4.64)	2.88
2526	(0.43)	20.78	(0.33)
2527	(7.40)	12.92	2.91
2528	9.98	17.03	5.14
2529	(8.06)	14.56	(0.85)
2530	27.21	(1.84)	16.87
2531	(10.63)	12.36	(0.65)
2532	4.36	38.45	11.00

หมายเหตุ จำนวนในเครื่องหมายวงเล็บแสดงถึงค่าที่เป็นลบ

ที่มา : ดัดแปลงจาก "ผลิตภัณฑ์มวลรวมรายจังหวัด" สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2532.

เมื่อพิจารณาอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ อันเนื่องมาจากผลการพัฒนาสำหรับจังหวัดลำพูนในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา พบว่า มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจค่อนข้างสูง โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมรายจังหวัด ณ. ราคาตลาด เพิ่มขึ้นจาก 3,045,036,000 บาท ในปี 2524 เป็น 8,882,814,000 บาท ในปี 2534 เลื่อนระดับจากอันดับที่ 15 ของภาคเหนือ เป็นอันดับที่ 11 จากจำนวน 17 จังหวัดในเขตภาคเหนือ (รายละเอียดในตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 ผลิตภัณฑ์ของจังหวัดลำพูนเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่นในภาคเหนือ ปี 2524 และ 2534

หน่วย : พันบาท

จังหวัด	ปี 2524	ลำดับที่	จังหวัด	ปี 2534	ลำดับที่
เชียงใหม่	15,141,273	1	เชียงใหม่	50,546,373	1
นครสวรรค์	10,213,702	2	นครสวรรค์	26,359,161	2
เชียงราย	8,382,772	3	ลำปาง	21,723,983	3
ลำปาง	7,433,119	4	เชียงราย	20,490,134	4
เพชรบูรณ์	7,286,000	5	กำแพงเพชร	18,435,808	5
พิษณุโลก	6,915,210	6	พิษณุโลก	17,035,477	6
สุโขทัย	5,482,471	7	เพชรบูรณ์	15,873,606	7
กำแพงเพชร	5,236,931	8	สุโขทัย	11,737,121	8
พิจิตร	5,021,570	9	อุตรดิตถ์	10,773,479	9
อุตรดิตถ์	4,226,938	10	พิจิตร	10,713,101	10
แพร่	3,523,357	11	ลำพูน	8,882,814	11
พะเยา	3,508,018	12	พะเยา	8,357,333	12
ตาก	3,151,901	13	แพร่	8,177,953	13
อุทัยธานี	3,129,139	14	ตาก	8,173,996	14
ลำพูน	3,045,036	15	น่าน	7,185,254	15
น่าน	2,959,808	16	อุทัยธานี	7,182,254	16
แม่ฮ่องสอน	1,497,689	17	แม่ฮ่องสอน	3,104,865	17

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำหรับกิจกรรมที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจนั้น ได้แก่ภาคอุตสาหกรรม จากการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม ในจังหวัดลำพูนที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ได้มีการเปิด โรงงานอุตสาหกรรม ทั้งที่อยู่ในภาคอุตสาหกรรมทั่วไป และเขตอุตสาหกรรมส่งออก รวมทั้งสิ้น 96 ราย มีมูลค่าการลงทุนรวมทั้งสิ้นในปี 2537 จำนวน 9,250 ล้านบาท (รายละเอียดในตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 สัดส่วนมูลค่าในการลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือในปี 2537

ลำดับที่	สัญชาติ	จำนวน/ราย	เงินลงทุน(ล้านบาท)	ร้อยละของเงินลงทุน
1	ไทย	29	1,650	17.80
2	ญี่ปุ่น	31	5,960	64.40
3	ไทยร่วมทุนกับต่างชาติ	7	320	3.50
4	สวิส	4	350	3.80
5	ฝรั่งเศส	2	90	1.00
6	เนเธอร์แลนด์	3	150	1.60
7	ออสเตรเลีย	2	120	1.30
8	อเมริกัน	3	70	0.80
9	อื่น ๆ เช่น ไต้หวัน, อิสราเอล, อินเดีย, ฮังการี และสวีเดน	5	120	1.30
	รวม	96	9,250	100.00

ที่มา : นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

หมายเหตุ ข้อมูลถึงเดือนมกราคม 2537

นอกจากนี้ในเขตจังหวัดลำพูน ยังมีโรงงานโดยไม่นับโรงสีข้าวทั้งสิ้นอีกจำนวน 606 โรงงาน โดยมีประเภทของอุตสาหกรรมที่โดดเด่นดังนี้ อุตสาหกรรมการเกษตร อุตสาหกรรม แกะสลักไม้ และหัตถกรรม อุตสาหกรรมการก่อสร้าง และอุปกรณ์เกี่ยวกับการก่อสร้าง และอุตสาหกรรมทำเครื่องเรือน หรืออุปกรณ์ เครื่องใช้จากไม้หรือไม้ไผ่ (รายละเอียดในตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดลำพูนปี 2535
(ไม่รวมจำนวนโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ)

ประเภทของอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน	ร้อยละ
อุตสาหกรรม การก่อสร้างและอุปกรณ์เกี่ยวกับการก่อสร้าง	90	14.85
อุตสาหกรรม อาหารและเครื่องดื่ม	14	2.31
อุตสาหกรรม การเกษตร	313	51.65
อุตสาหกรรม วิศวกรรมและโลหะการ	51	8.42
อุตสาหกรรม แกะสลักไม้และหัตถกรรม	97	16.00
อุตสาหกรรม ทำเครื่องเรือนหรืออุปกรณ์เครื่องใช้จากไม้หรือไม้ไผ่	33	5.45
อุตสาหกรรม เกี่ยวกับกระดาษ	3	0.50
อุตสาหกรรม ประเภทอื่น ๆ	5	0.82
รวมทั้งสิ้น	606	100.00

ที่มา : ทำเนียบโรงงานอุตสาหกรรม สำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัดลำพูน 2535

ตารางที่ 4.5 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม ในเขตนิคมอุตสาหกรรม ภาคเหนือจังหวัดลำพูน ปี 2535

เขตอุตสาหกรรม	จำนวน	ร้อยละ
โรงงานอุตสาหกรรม ในเขตอุตสาหกรรม ส่งออก	59	68.60
โรงงานอุตสาหกรรม ในเขตอุตสาหกรรม ทั่วไป	27	31.40
รวมทั้งสิ้น	86	100.00

ที่มา: อ้างแล้วในตารางที่ 4.4

จำนวนประชากรจังหวัดลำพูน จากการสำรวจปี 2535 มีจำนวน 397,712 คน แยกเป็นครัวเรือนทั้งสิ้น 117,928 ครัวเรือน และเมื่อพิจารณาจำนวนหลังคาเรือนมีจำนวน 109,636 หลังคาเรือน ลักษณะการกระจายตัวของประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 33.26 อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง รองลงมาได้แก่ อำเภอป่าซาง ร้อยละ 21.02 และอำเภอสิริร้อยละ 15.29 ตามลำดับ (ดูรายละเอียดในตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6 จำนวนประชากร คริวเรือน หลังคาเรือน ของจังหวัดลำพูน ปี 2535

อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนร้อยละ ของประชากร	จำนวน ครัวเรือน	จำนวน หลังคาเรือน
เมืองลำพูน	132,293	33.26	37,948	36,692
- ในเขตเทศบาล	13,314	-	3,705	4,311
- นอกเขตเทศบาล	118,979	-	34,243	32,381
ป่าซาง	83,597	21.02	29,631	23,760
บ้านโฮ้ง	45,583	11.46	12,494	12,675
แม่ทา	39,976	20.05	12,166	10,770
อ.ทุ่งหัวช้าง	60,789	15.29	15,739	16,115
อ.บ้านธิ	17,266	4.34	4,644	4,208
อ.บ้านธิ	18,208	4.58	5,306	5,416
รวม	397,712	100.00	117,928	109,636

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดลำพูน

สำหรับการพิจารณาแรงงานที่มีอายุระหว่าง 15-64 ปี ในภาคเกษตรกรรมและนอกภาคเกษตร จากการประมาณการโดยแบบจำลอง Demographic Simulation Model โดยกองวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักเศรษฐกิจการเกษตรในช่วงปี 2535-2539 พบว่าจำนวนแรงงานในภาคเกษตรกรรมมีแนวโน้มลดลงจากร้อยละ 79.91 ในปี 2535 ร้อยละ 78.30 ในปี 2539 แต่จำนวนแรงงานนอกภาคเกษตรจะมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 20.09 ในปี 2535 เป็นร้อยละ 21.70 ในปี 2539 (ดูรายละเอียดในตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7 ประมาณการจำนวนแรงงาน (อายุ 15-64ปี) ปี 2535-2539

ปี	จำนวนแรงงานเกษตร		จำนวนแรงงานนอกภาคเกษตร		รวม	
	(คน)	(ร้อยละ)	(คน)	(ร้อยละ)	(คน)	(ร้อยละ)
2535	150,009	79.91	37,719	20.09	187,728	100.00
2536	148,338	79.49	38,268	20.51	186,624	100.00
2537	146,765	79.08	38,816	20.92	185,581	100.00
2538	145,271	78.86	39,366	21.32	184,637	100.00
2539	143,871	78.30	39,911	21.70	183,925	100.00

ที่มา : คาดประมาณจากแบบจำลอง Demographic Simulation Model กองวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ , 2532.

4.4 ศักยภาพการขยายตัวของจังหวัด

จากการที่จังหวัดได้ถูกกำหนดให้เป็นเขตนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นนิคมอุตสาหกรรมแห่งแรกที่ตั้งขึ้นในส่วนภูมิภาค ตามนโยบายของรัฐบาลที่จะกระจายแหล่งอุตสาหกรรมออกไปจากส่วนกลาง โดยเขตพื้นที่ดังกล่าวประกอบไปด้วย สิ่งอำนวยความสะดวก สาธารณูปโภค ในพื้นที่ 1,760 ไร่ ในปี 2535 มีผู้ประกอบการเข้ามาซื้อที่ดินจำนวน 86 ราย พื้นที่ 1,003.2 ไร่ เป็นเขตอุตสาหกรรมทั่วไป 27 ราย พื้นที่ 316.8 ไร่ และเขตอุตสาหกรรมส่งออก 59 ราย พื้นที่ 686.4 ไร่ ขณะเดียวกันนิคมอุตสาหกรรม ลำพูนยังได้เปรียบตรงที่สถานที่ตั้ง ซึ่งตั้งอยู่บนถนนสายเอเชีย ห่างจากจังหวัดเชียงใหม่ 22 กิโลเมตร และสนามบินนานาชาติเชียงใหม่ 32 กิโลเมตร สถานีรถไฟเชียงใหม่ 23 กิโลเมตร สถานีรถไฟลำพูน 6 กิโลเมตร นอกจากนี้จังหวัดลำพูนเป็นแหล่งวัตถุดิบของพืชทางการเกษตรที่สำคัญ เช่น ลำไย ทอมแดง กระเทียม ซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งให้เห็นถึงเศรษฐกิจของจังหวัดลำพูนที่สามารถขยายตัวได้ดีทั้งภาคอุตสาหกรรม และภาคเกษตร

โครงการพัฒนาเส้นทางคมนาคมทำให้การบริการขนส่งของจังหวัดลำพูนมีความสะดวกและรวดเร็วขึ้น จะเห็นได้จากการก่อสร้างและปรับปรุงเส้นทางคมนาคม เช่น โครงการก่อสร้างทางหลวงจังหวัดหมายเลข 106 ตอนอำเภอฝาง (จังหวัดลำพูน) - อำเภอเถิน (จังหวัดลำปาง) ระยะทาง 17 กิโลเมตร โครงการก่อสร้างทางหลวงจังหวัดหมายเลข 1015 ตอนอำเภอเมืองลำพูน - อำเภอสันป่าตอง ระยะทาง 14 กิโลเมตร โครงการก่อสร้างทางหลวงจังหวัดหมายเลข 1184 ตอนกิ่งอำเภอทุ่งหัวช้าง - บ้านแม่ลอบ - บ้านแม่อาว ระยะทาง 53 กิโลเมตร โครงการขยายทางจาก 2 เลน เป็น 4 เลนจากสายลำพูน - เชียงใหม่ระหว่างก.ม.ที่ 63-89 ระยะทาง 28 กิโลเมตร ขณะนี้อยู่ระหว่างการประกวดราคา คาดว่าจะเริ่มก่อสร้างปี 2536 - 2539 ซึ่งจะเป็นเส้นทางเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดลำพูน